

FINLANDS
DÖVAS
FÖRBUND

ÅRS- BERÄTTELSE 2018

ÅRSBERÄTTELSE 2018

Innehållsförteckning

Information om förbundet, vision, strategi	4	
Verksamhetsledarens översikt	5	
TECKENSPRÅKS- OCH PÅVERKANSARBETE		
Bevakning av rättigheter	6	
Sysselsättning, Projektet Yritystä!	9	
Teckenspråksarbete	10	
Utvecklingssamarbete	11	
Biblioteken	12	
KOMMUNIKATION OCH KAMRATSTÖD		
Kommunikation	13	
Teckenspråkig frivilligverksamhet	17	
Ungdomsarbete	17	
Kulturproduktion	18	
Anpassningsverksamhet	20	
REGIONARBETE		
Servicehandledning	21	
It-handledning	22	
Föreningshandledning	22	
ADMINISTRATION		
Personaladministrationen	24	
Ekonomi	26	
Medelanskaffning	26	
Stödtjänster	27	
LEDNINGSGRUPPEN OCH FÖRTROENDEORGANISATIONEN ..		29
REPRESENTATION OCH UTSKOTTEN		31
DÖVAS FOLKHÖGSKOLA		32
KONCERNBOLAGEN		33
MEDLEMSFÖRENINGAR		34

REDIGERING
Tiina Vihra ja Annika Posti

OMBRYTNING
Marker Creative Oy

TRYCKERI
Next Print Oy

ÖVERSÄTTNING
Ditte Kronström

Finlands Dövas Förbund rf
PB 57, 00401 Helsingfors
T. 09 58031
www.kuurojenliitto.fi

FINLANDS
DÖVAS
FÖRBUND

FINLANDS DÖVAS FÖRBUND RF

Grundat 1905
Medlemsföreningar 39
Medlemmar i föreningarna 3734

Publikation
Kuurojen lehti - Dövas tidskrift

Verksamhetsställen

- Centralkansliet, Ljusa huset, Haga, Helsingfors
- Regionkanslier: Jyväskylä, Helsingfors, Kouvola, Kuopio, S:t Michel, Uleåborg, Björneborg, Rovaniemi, Tammerfors, Åbo, Vasa

Våra värden

- Respekt för människovärdet
- Social rättvisa
- Kundcentrering
- Tillförlitlighet
- Gemenskap
- Dynamik

Vår mission

Finlands Dövas Förbunds uppgift är att garantera dövas mänskliga rättigheter och jämlika möjligheter.

Vår vision

Teckenspråket är starkt livskraftigt i ett pluralistiskt, flerspråkigt och mångkulturellt samhälle. Finlands Dövas Förbund är en ledande intresse- och expertorganisation på sitt område både nationellt och internationellt

Finlands Dövas Förbunds gemensamma strategiska mål 2016–2020

- 1) MEDLEMSFÖRENINGARNA HAR FÖRNYAT SIG, BILDAT NÄTVERK OCH ÄR LIVSKRAFTIGA
Förbundet och medlemsföreningarna är aktiva och öppna forum för medborgar- och kamratverksamhet. Verksamheten inbegriper nya verksamhetsformer som underlättar delaktighet och drar nytta av teknik.
- 2) FÖRBUNDET ÄR EN STARK PÅVERKARE
Myndigheter, beslutsfattare och yrkesutövare i olika branscher beaktar dövas behov.
- 3) SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSTJÄNSTER PÅ TECKENSPRÅK FINNS ATT TILLGÅ
Det finns anvisningar och mätare för att avgöra när det behövs tjänster som ges direkt på teckenspråk och när det räcker med att anlita tolkningstjänster.
- 4) BARN OCH UNGDOMARS RÄTT TILL TECKENSPRÅKIGHET ÄR TRYGGAD
Barn och unga har en teckenspråkig lärmiljö. Det finns teckenspråkig språkbo- och kamratverksamhet i hela landet.
- 5) DÖVAS STÄLLNING PÅ ARBETSMARKNADEN HAR FÖRBÄTTRATS
I arbetslivet tillämpas fördomsfritt verksamhetsmodeller som gör det möjligt för döva att utföra olika slags arbete. Privatföretagsamhet är ett beaktansvärt alternativ för döva att själva skaffa sig arbete.

VERKSAMHETSLEDARENS ÖVERSIKT

Tillsammans för våra mänskliga rättigheter

När jag funderade på min översikt för 2018 tog jag igen en gång fram Eeva Salmis och Mikko Laaksos verk "Maahan lämpimään – Suomen viittomakielisten historia" ("Till ett varmt land – de teckenspråkigas historia i Finland"), som utkom 2005 lämpligt till förbundets 100-årsjubileum. I slutet av verket konstateras att tillkomsten av dövas föreningar och förbundet ska "ses som ett sätt för dövas gemenskap att under en växande press från majoritetskulturen sträva efter att bevara sin egen teckenspråkiga kultur och förmedla den till kommande generationer". I verket berättas också att grundandet av förbundet 1905 var "en viljeyttring av dövas gemenskap, för man ville skapa en förenande länk för den växande skaran dövföreningar, och för att döva hade klara samhälleliga mål och en vilja att förbättra sina levnadsförhållanden".

När vi tittar på 2018 kan vi konstatera att vi under press från majoritetskulturen bland annat i form av vård- och landskapsreformen informerades, upplystes och påmindes om viktigheten av de inhemska teckenspråken och om de språkliga rättigheterna. Vi navigerade i majoritetskulturens landskap tillsammans med föreningarna och våra samarbetspartner och försökte nå förändringsledare och landskapens planerare för att säkerställa att vi inte får eller kan förbigås i landets största reform. Trots att vårdreformen kollapsade nyligen måste vi fortsätta det här "upplysningsarbetet", för samma

reform måste i vilket fall som helst slutföras under de närmaste åren. Vår vilja att förbättra våra levnadsförhållanden och bevara vår teckenspråkiga kultur har kvarstått redan i 114 år. Behovet att bevara språket och tänka på att skydda det blev starkare under verksamhetsåret, eftersom det funnits tydliga tecken på en minskad användning också av det finska teckenspråket, bland annat för att de teckenspråkiga läroinrättningarna minskar och även för att familjer förbjöds att använda teckenspråk. I samråd med förbundets styrelse bestämde vi att låta teckenspråksnämnden och förbundet tillsammans begära att Unesco bedömer hur utrotningshotat det finska teckenspråket är. Årets största evenemang, dövas 30:e riksomfattande kulturdagar i Tavastehus, var ett ypperligt tillfälle att "bevara sin egen teckenspråkiga kultur och också förmedla den till kommande generationer". De över tusen deltagarna slog gamla rekord och var ett bevis på intresset för teckenspråkig kultur. I fortsättningen behöver vi liknande och mycket annat som stärker teckenspråkens livskraft: under verksamhetsåret gjordes därför insatser för barnens och ungdomarnas möjligheter att använda de här språken fullt ut i sitt liv.

För att vår gemenskap ska kunna gå vidare med stärkt självkänsla och lämna historiens barlast bakom sig började förbundet i samarbete med samerna och romerna samt Förbundet för mänskliga rättigheter utreda oförrätter som ägt rum i historien. Avsikten var också att undersöka

Heidi Kivistö Robertson

Den handlar om varje teckenspråkigs kamp för sina rättigheter i sin vardag.

hur vi bör processa frågan för att få en ursäkt och ersättning av staten. Ämnet fick stor publicitet i medierna och väckte omfattande debatt i vår gemenskap.

Att bevara, skydda, främja, stärka, synliggöra och försvara vårt språk, vår kultur och identitet. Samt en vilja att förbättra våra levnadsförhållanden och rättigheter. Om allt det här handlar vår årsberättelse för 2018. Den handlar också om varje teckenspråkigs kamp för sina rättigheter i sin vardag. Det är vår gemenskaps samfälliga berättelse som har pågått redan länge.

Då rättsstatsprincipen och respekten för de mänskliga rättigheterna försvagas på olika håll i världen är en sak klar. Samhället som helhet klarar sig inte om vi avstår från de mänskliga rättigheterna. Om vi avstår från rättigheterna, avstår vi också från humaniteten. Därför ska vi gå vidare, tillsammans.

MARKKU JOKINEN
VERKSAMHETSLEDARE

TECKENSPRÅKS- OCH PÅVERKANSARBETE

Huvudsyftet med processen Teckenspråks- och påverkansarbete är att stärka de teckenspråkigas språkliga rättigheter och garantera likvärdiga rättigheter för dem i samhället i Finland och via utvecklingssamarbe-

tet i målländerna. I processen ingår bevakning av rättigheter (Stea: Ay), sysselsättningsärenden (Stea: Ak6), teckenspråksarbete (Stea: Ak9 och UKM), utvecklingssamarbete (UM), biblioteks- och informationstjänst

(egen finansiering) samt Teckenspråkiga biblioteket (UKM). År 2018 arbetade 21 anställda i processen.

KAISA ALANNE
DIREKTÖR

Bevakningen av rättigheter

Tonvikten i bevakningen av rättigheter låg under verksamhetsåret på vård- och landskapsreformen, småbarnspedagogik och grundläggande utbildning, tolkningstjänster och finlandssvenska teckenspråkiga döva.

Då vårdreformen fördröjdes fortsatte påverkansarbetet bland annat vid regionforumen under våren. Dövas Förbund organiserade i samarbete med föreningen Finlands Dövblinda och Dövas servicestiftelse sex regionala forum på olika håll i Finland. I dem utökades teckenspråkigas och dövblindas kännedom om den förestående reformen, och tillställningarna hade besök av förändringsledare och regionala beredare av vårdreformen.

Specialsakkunniga deltog i seminarier och verkstäder om ämnet samt träffade grundlagsutskottet, tjänstemän och ministrar. Teckenspråksdagens seminarium ordnades

13.2 i riksdagens Lilla parlamentet i samarbete med riksdagens nätverk för teckenspråken och Dövas servicestiftelse. Vårdreformen var temat också där. Priset Årets teckenspråksbragd 2017 tilldelades författaren Juhana Salonen som erkänsla för hans bok Viiton – olen olemassa.

Under verksamhetsåret inleddes en ny upphandlingsperiod för FPA:s tolkningstjänst, vilket orsakade stora mängder kundarbete; kontakterna ökade med 54 %. På hösten fick kunder och serviceproducenter besvara en enkät om hur väl de så kallade tolklistor som FPA använder fungerar. Finlands Dövas Förbund föreslog för social- och hälsovårdsministeriet att det görs en utvärdering av helhetssituationen i fråga om tolkningstjänster. Förbundet medverkar också i en arbetsgrupp som dryftar tolkningstjänsternas framtid med målet att skapa mallar

för en fungerande tolkningstjänst.

Den nya lagen om småbarnspedagogik (tidigare lagen om barndagvård) trädde i kraft 1.9. Ett expertarbete tillsammans med undervisnings- och kulturministeriet vidtog för att utveckla lagen, för i den ingår riksdagens uttalande som kräver att teckenspråkiga barns rätt att delta i småbarnspedagogisk verksamhet på teckenspråk säkerställs. Tack vare påverkansarbetet förtydligades behörigheten för handledaren i kommunikation och teckenspråk i den nya förordningen om småbarnspedagogik.

Kontakterna
ökade med

54 %

Annika Posti

Dövförbundet tilldelade utmärkelsen Årets teckenspråksbragd till författaren Juhana Salonen.

Specialsakkunniga utarbetade i samarbete med Utbildningsstyrelsen publikationen Teckenspråkiga barn i småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen, som gavs ut på svenska våren 2019.

Samarbetet med Finlandssvenska teckenspråkiga rf fortsatte med att förbundet stödde föreningens intressebevakningsarbete och informerade regelbundet om olika evenemang. Det finlandssvenska teckenspråket fick synlighet bland annat i Yles sändning på luciadagen. Humanistiska yrkeshögskolans LIVS-projekt inleddes på hösten

och en specialsakkunnig från förbundet medverkade i planeringen av material och gick också själv på kurs. Projektet har ökat egenmakten hos den finlandssvenska språkgemenskapen och därmed förbättrat dess möjligheter att delta och vara delaktig.

Finlands Dövas Förbund har medverkat i att planera och informera om tjänsten för 112-nöd-sms; under verksamhetsåret grundades en arbetsgrupp sammankallad av FPA, som ska starta ett försök med tecknade nöd-sms under 2019. Vidare har Finlands Dövas Förbund

Finlands Dövas Förbund medverkade i att planera och informera om tjänsten för 112-nöd-sms

Tina Vihra

Ett av regionforumen fokuserade på finlandssvenska teckenspråkigas språkliga rättigheter.

och Finska Hörselförbundet tillsammans krävt att telefontjänsten i jourhjälp 116 kompletteras med en chatt eller textkanal för döva, vuxendöva och personer med nedsatt hörsel. År 2019 testas utvecklingen av tillgängligheten med pilotförsök åtminstone i HUS-området. Till resultaten av intressebevakningen hörde också en handlingsrekommendation från statsrådets kansli att teckenspråk ska användas i riksomfattande kriskommunikation.

UTLÅTANDEN 2018

- Utlåtande om AUTA-projektets slutrapport (verksamhetsmodell för digitalt stöd)
- Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tillhandahållande av digitala tjänster samt upphävande av vissa bestämmelser i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet
- Utlåtande om statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om televisions- och radioverksamhet samt om kommunikationsministeriets beslut att införa ljud- och textnings-tjänst i koncessionsinnehavarens programutbud
- Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till gymnasielag och lag om ändring av lagen om anordnade av studentexamen (OKM/41/010/2017)
- Utlåtande till grundlagsutskottet och social- och hälsovårdsutskottet om B 18/2017 rd regeringens berättelse om tillämpningen av språklagstiftningen
- Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen om lagen om småbarnspedagogik (OKM/3/010/2018)
- Utlåtande om Europeiska parlamentets rapport och åtgärdsförslag
- Utlåtande om utkastet till första rapport om genomförandet av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- Utlåtande om utkast till dokumentmallar gällande social- och hälsocentraler
- Gemensamt utlåtande: ändringsförslag till lagen och förordningen om småbarnspedagogik av Pohjois-Savon opisto, Rovala-opisto, Viit-tomakielen ohjaajat rf och Finlands Dövas Förbund rf
- Utlåtande om regeringens proposition om ändring av upphovsrättslagen
- Utlåtande om RP 16/2018 rd regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om kundens valfrihet inom social- och hälsovården och till vissa lagar som har samband med den
- Skriftligt utlåtande om B 11/2018 rd regeringens årsberättelse 2017
- Utlåtande om statsrådets principbeslut om mediepolitiskt program
- Utlåtande om barnombudsmannens årsbok 2018
- Skriftligt utlåtande om utkastet till regeringens proposition om lag/förordning om småbarnspedagogik
- Utlåtande gällande utkast till ändring av förordningen om riksomfattande mål för utbildningen enligt lagen om

grundläggande utbildning och om timfördelning i den grundläggande utbildningen samt av förordningen om grundläggande utbildning

- Utlåtande om RP till klient- och patientlag
- Utlåtande om tillgänglighetsstandard
- Utlåtande om den periodiska CEDAW-rapporten
- Utlåtande till social- och hälsovårdsutskottet: Lagen om ordnande av social- och hälsovård och teckenspråk
- Utlåtande till utredningsrapporten om specialomsorgsdistriktens ställning i vårdreformen
- Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen och till vissa lagar som har samband med den
- Gemensamt utlåtande: Handikapporganisationernas ställningstagande om deltagande i VIP-nätverket
- Skriftligt utlåtande till utskottet: Lagen om ordnande av social- och hälsovård och teckenspråk

Sysselsättning

Sysselsättningskoordinatorernas mål är att öka jämlikheten för teckenspråkiga döva i arbetslivet och på arbetsmarknaden. För att hjälpa döva kunder att söka arbete utgavs under verksamhetsåret ett infopaket om arbetslivet bestående av tio videor i samarbete med Teckenspråkiga biblioteket och Yritystäl-projektet.

Videorna stärker kunskaperna och färdigheterna som rör arbetsliv och jobbsök och ökar på så sätt chanserna att få ett arbete. De behandlar grundläggande saker inom arbetslivet på teckenspråk och riktar sig först och främst till döva i arbetsför ålder (16-65 år) men i informationshänseende drar även arbetsgivare, utbildare och myndigheter nytta av

dem. För dem kan videorna fungera som komprimerad information om dövhet och teckenspråk och hjälpa till att skingra fördomar. År 2018 sågs infopaketet sammanlagt 2669 gånger, alltså har det lyckats nå målgruppen. Koordinatorerna kontaktades cirka 200 gånger av kunderna under verksamhetsåret. Deras ärenden gällde diskriminering i arbetslivet, tolkning i arbetslivet, rådgivning om arbetslivstjänster, händelser vid rekrytering eller på arbetsplatsen och arbetarskydd. Koordinatorerna gav också 10 utlåtanden. De deltog i stora företags arbetsgivarträffar där

man diskuterade riktlinjer i rekryteringen. Det förekommer fortfarande negativa attityder till att anställa döva, fördomar och okunskap. Sysselsättningskoordinatorerna förkovrade sina kunskaper med en ettårig utbildning för samordnare för arbetsförmågan organiserad av social- och hälsovårdsministeriet. I utbildningen gjordes också ett sammandrag av rimliga anpassningar (diskrimineringslagen), som kommer att utgöra grundvalen till en komprimerad broschyr om anpassningarna ur dövas perspektiv.

Infopaketet om arbetslivet sågs sammanlagt 2669 gånger

Projektet Yritystä!

Finlands Dövas Förbund var partner i sysselsättningsprojektet Yritystä! (2016-2018) som är gemensamt för flera handikapporganisationer och administreras av Invalidförbundet.

Målet var att främja sysselsättningen av olika grupper med funktionsnedsättning, partiellt arbetsföra och långtidssjuka med hjälp av företagande. Verksamheten var riksomfattande, dock med betoning på Mellersta Finland, Österbotten och Savolax. Projektarbetarna samarbetade också intensivt med dövförbundets regionanställda. Under projektets gång fanns det sammanlagt 86 kunder som var intresserade av, planerade att bli

eller redan verkade som företagare; den teckenspråkiga projektkoordinatorns kunder var i huvudsak döva eller hade nedsatt hörsel. Kunderna fick rådgivning i hur de grundar ett företag, servicehandledning och hjälp med att söka finansiering. De fick också stöd med att söka stipendier och understöd.

Projektet resulterade i sammanlagt 12 nya företagare på deltid eller heltid. I projektets slutfas (november 2018) pågick många deltagares process att grunda ett företag fortfarande. Under projektets gång ordnades många utbildningar, informationer och andra tillställningar tillsammans med med dövförbundet

och andra samarbetspartner. Man ville också stärka kamratstödet och tre teckenspråkiga döva företagare gick en företagarentorkurs som projektet ordnade.

I projektet producerades och översattes teckenspråkigt infomaterial för nyblivna företagare: guiden 10 steg till företagande (11 videor), videor med företagarpresentationer, videor med marknadsföringsråd samt informationen teckenspråkigt företagande som en del av det teckenspråkiga infopaketet om arbetslivet som producerats av Dövas Förbund. Videorna kan ses på Teckenspråkiga biblioteket och Youtube-kanalen för projektet Yritystä!

Teckenspråksarbetet

Teckenspråksarbetets främsta mål var att tillhandahålla tillförlitlig information om våra teckenspråk (Suvi). Dessutom uppmuntrades teckenspråkiga att aktivt bidra med aktuella tecken som ännu saknades på webbplatsen (SignWiki). Under förvintern skapades nätordboken Suvis (finskt och svenskt teckenspråk) användargränssnitt som är optimerat för smarttelefoner och pektdatorer. Tack vare mobilversionen är ordboken nu lätt att använda på alla slags enheter. Under hösten fortsatte arbetet med att utveckla Suvis gränssnitt. Sökmotorderna gjordes tydligare och mångsidigare och videornas användbarhet utvecklades.

För att stödja vardagskommunikationen i barnfamiljer publicerades 170 artiklar på området "hem, natur och lek".

Det enorma arbetet med att gå igenom Suvis allmänna lexikon (= Suomalaisen viittomakielen perussanakirja, 1998) blev färdigt i maj: bl.a. gjorde man nya videor på grundformen för 390 tecken. Materialet publicerades också som en separat Arkisto-Suvi (arkiv-Suvi) i Teckenspråkiga biblioteket. På så sätt tryckades tillgången till videomaterialet i den allmänna lexikon delen också i framtiden. Själva ordboken finns inte till salu längre och det kommer inga nya upplagor. Institutet för de inhemska språken gav dock ut en pdf-version av den som nätpublikation.

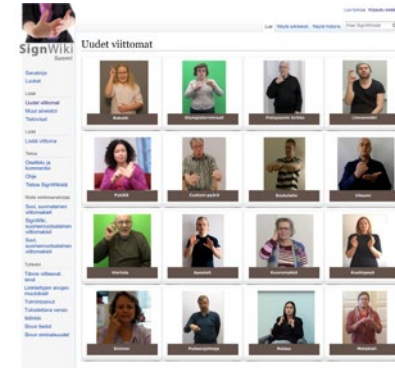
Uppdateringen av publiceringsplattformen MediaWiki för

SignWiki-ordböckerna (finskt och finlandssvenskt teckenspråk) genomfördes i samarbete med det isländska kommunikationscentret för döva och hörselnedsatta (SHH). En heltäckande plan utarbetades för att utveckla SignWiki-sajtens funktioner. Största delen av genomförandet sköts dock fram till 2019 eftersom Suvi-arbetet slukade exceptionellt stora resurser på våren och på hösten reducerades personalresurserna betydligt.

Under verksamhetsåret organiserades också teckenspråksverkstäder. Verksamheten presenterades på Dövas kulturdagar, Satakieli-seminariet och vid familjeevenemang. Man plockade 96 tecken från Facebook-diskussioner och redigerade dem för publicering. Tack vare tjänsterna har de som studerar teckenspråk, till exempel föräldrarna till döva barn, fått tillgång till ett bredare ordförråd, och färdigheterna i teckenspråk och förståelsen av teckenspråken har ökat.

Teckenspråksforskaren

Teckenspråksforskaren verkar som huvudredaktör för Suvi och huvudadministratör av webbplatsen SignWiki. Till forskarens uppgifter hörde också att inom korpusarbetet för de finländska teckenspråken utveckla lexikonfatabasen Signbank (<https://signbank.csc.fi/>) i samarbete med teckenspråkscenret vid Jyväskylä universitet. Dövförbundets lexikon i finskt teckenspråk (med 822 teckenartiklar) i Kipo-korpusen kompletterades i fråga om de finska

170

För att stödja vardagskommunikationen i barnfamiljer publicerades 170 artiklar på området "hem, natur och lek"

teckenmotsvarigheterna. Databasens offentliga gränssnitt offentliggjordes 20.4 då teckenspråkscenret hade öppet hus.

Forskaren verkar också som sekreterare för språknämnden för finländska teckenspråk. Nämnden och dövförbundets specialsakkunniga för bevakning av rättigheter lämnade tillsammans in en ansökan till Unesco om att få en bedömning av hur hotat det finska teckenspråket är.

Utvecklingssamarbete

Under verksamhetsåret hade förbundet sex utvecklingssamarbetsprojekt tillsammans med sina partnerorganisationer:

- Stöd till det albanska dövförbundets (ANAD) kurser i intressebevakning, organisationsverksamhet, teckenspråk, utveckling av dövas utbildning samt tolkutbildning (2017–2019)
- Stöd till det kosovanska dövförbundets (KAD) utveckling av intressebevaknings-, organisations- och teckenspråksarbete, tolkutbildning och undervisning av döva (2017–2019)
- Stöd till det etiopiska dövförbundets (ENAD) projekt för utveckling av organisationen (2017–2018)
- Stöd till det malawiska dövförbundets (MANAD) organisations-, intressebevaknings- och teckenspråksarbete (2017–2019)
- Stöd till det kambodjanska dövförbundet för att stärka dövsamhället och dess ledarskap (Maryknoll Cambodia) (2017–2019)
- Stöd till det ugandiska dövförbundets (UNAD) teckenspråks- och intressebevakningsprojekt (2017–2019)

På grund av nedskärningarna i finansieringen av utvecklingssamarbetet 2015–2018 avslutades projekten i Tanzania och Gambia i förtid och projektet i Etiopien 2018. Även personalen inom utvecklingssamarbetet minskades med ett årsverke.

Det främsta målet för partnersamarbetet är att döva och teckenspråkigas språkmedvetenhet i samarbetsländerna ökar och deras rätt till deltagande förbättras. Förbundet stöder partnerorganisationerna i intressebevakningen för att döva

Jarkko Keränen, rådgivare för teckenspråksarbetet i Malawi, på besök i en lokal dövskola.

ska få de tjänster som de behöver. Samarbetsparterna befinner sig i olika utvecklingsskeden i att nå målen.

Förbundets uppdaterade strategi för utvecklingssamarbetet är: döva i samarbetsländerna är mer medvetna om sina egna rättigheter, språkmedvetenheten ökar och dövas och teckenspråkigas medverkan i samhällsfrågor förbättras.

Utvecklingssamarbetet omfattar resursering, kamratstöd och rådgivning. Under verksamhetsåret undertecknade bland annat ANAD i Albanien och landets hälso-, undervisnings- och handelsministerier ett länge förberett femårigt samarbetsavtal. Avtalet handlar om utveckling av dövundervisningen, med betoning på ett utbildningsprogram för teckenspråksutbildare och -tolkar samt tidigt ingripande. ANAD deltog också tillsammans med landets handikapporganisationer i skuggrapporteringen i anslutning till den statliga rapporten av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Webbordboken för albanskt teckenspråk <https://www.gjshsh.al/>

Som ett samarbete mellan dövförbundets medelansaffning, Teckenspråkiga biblioteket och utvecklingssamarbetet gjordes en fotoresa till Malawi

kompletterades med omfattande nytt material.

I Kosovo producerades närmare 1 400 teckenbeskrivningar med motsvarigheter för en kommande webbordbok. I Malawi inleddes på allvar en dövsamhällsorienterad forskning och dokumentation av teckenspråket i enlighet med de principer som tagits fram i förbundets projekt på Balkan.

Som ett samarbete mellan dövförbundets medelansaffning, Teckenspråkiga biblioteket och utvecklingssamarbetet gjordes en fotoresa till Malawi i april. Den resulterade i tre videor om Malawi-projektet och dövsamhället i Malawi www.viittomakielinenkirjasto.fi/fi/asiaohjelmat/kieli-ja-yhteiso.

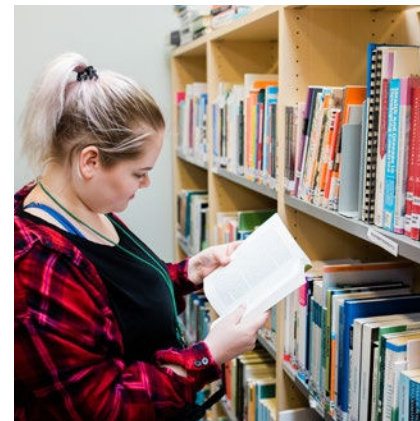
Salla Fagerström

Bibliotek och informationstjänst

Bibliotekets grundläggande uppgift är att vara ett specialbibliotek samt ett studerandebibliotek för Dövas folkhögskola och Humak. Det upprätthåller en så täckande och aktuell titelsamling som möjlig på området för teckenspråk och erbjuder information och hjälp med informationssökning.

Under verksamhetsåret förbättrades kundernas möjligheter att använda biblioteket självständigt genom den förlängda öppettiden (kl. 8–16) och en ny utlåningsautomat.

Biblioteket betjänade kunderna på olika sätt: genom att besvara frågor som kom till informationstjänsten samt hjälpa att söka information och lokalisera material. Biblioteket registrerade 3791 lån och 9242 förnyade lån. Utlåningen ökade med 7 % jämfört med året innan. Volymer utökades med 604 stycken, vilket var 28 % färre än året innan. Det här är delvis en följd av att anslagen har minskat. Trots det har biblioteket lyckats hålla uppe en täckande och aktuell samling.

Heidi Kivistö Robertson

Biblioteket i Ljusa huset har en omfattande titelsamling på området för teckenspråk.

Teckenspråkiga biblioteket

Responser från kunderna visar att Teckenspråkiga biblioteket ökar och fördjupar teckenspråkigas medvetenhet om sitt eget språk. Målet är också att göra de finländska teckenspråken och den teckenspråkiga gemenskapen och kulturen kända.

Under verksamhetsåret utgavs 95 nya titlar, vilket breddade utbudet på teckenspråk. Biblioteket användes mer än året innan: antalet kunder ökade med 26 % och antalet tittningar på webbplatser med 31 %.

De populäraste utlånade materialen var dövas historia och traditionella berättelser; i responserna sågs den här typen av innehåll som betydelsefulla och stärkande för dövgemenskapen. Berättelserna öppnade också en dörr till den

teckenspråkiga kulturen.

Biblioteket samlade in kundrespons bland annat vid besök i dövas föreningar och vid teckenspråkiga evenemang.

Responsgivarna önskade sig ett så mångsidigt material som möjligt i olika genrer och för alla åldrar. Biblioteket samarbetade med Yles redaktion för barn och unga, Teatteri Totti, Ursa Minor och företag som producerar teckenspråkiga medier. Merparten av materialet textades på finska, barnmaterialet speakades på finska. Hösten 2018 öppnade biblioteket en egen Facebook-sida och ett Twitterkonto för marknadsföring. Även dövförbundets kanaler utnyttjades för det här ändamålet.

Antal sessioner

+35 %

Antal kunder

+26 %

Antal tittningar på sajter

+31 %

KOMMUNIKATION OCH KAMRATSTÖD

Finlands Dövas Förbunds nya organisation inledde sin verksamhet hösten 2018, då processen för kommunikation och kamratstöd inrättades. Till den gör kulturproduktion (Taika), ungdomsarbete, anpassningsträning (Stea Ak15), kommunikation inkl. information (Stea: Ay), dövas tillgång till information (Stea: Ak14), Dövas tidskrift (Stea: Ay), Dövas video (kommunerna) samt den teckenspråkiga frivilligverksamheten Viva

(Stea Ak6). Många slags verksamheter ägde rum under året: läger, kurser, teckenspråkiga program samt möten och oförglömliga evenemang som är viktiga för människor, som kulturdagarna i Tavastehus.

I processen för kommunikation och kamratstöd arbetade 13 anställda vid årets slut. Det förekom omsättning i processen på grund av nya uppgifter och vikariat. En ungdom rekryterades till Stea-upp-

draget Platsen är ledig och rekryteringen av en webbproducent inleddes.

Enhetens ekonomiska resurser krympte något till följd av bidragsbesluten vid undervisnings- och kulturministeriet och Centret för konstfrämjande.

LAURA PAJUNEN
DIREKTÖR

Kommunikation

Kommunikationsåret inleddes i glada tecken: Nätverket för språkutbildningspolitik vid Jyväskylä universitet tilldelade förbundet sitt Kari Sajavaara-pris (700 euro) för kampanjen Hela Finland tecknar som genomfördes året innan. I pris-motiveringen sägs bland annat att kampanjen tack vare en positiv och exceptionellt högklassig kommunikation nådde ut till en stor publik och spred kännedom om teckenspråket. En lika omfattande kampanj ordnades inte 2018 men teckenspråket gjordes känt i stor utsträckning vid olika evenemang och i kampanjer, av vilka de största var festivalen Världen i byn och Finlandsarenan.

På Finlandsarenan hade förbundet utöver en informationsdisk också kringprogram och en panel-diskussion tillsammans med fören-

Diskussionen på Finlandsarenan handlade bland annat om varför minoriteter håller fast vid sin identitet.

ingarna Suomen Romanifoorumi och Sámisoster. Diskussionen direktsändes på nätet i MTV:s Katsomo. Till Finlandsarenans torgkvart producerades snabblektionen Lär dig teckna på en kvart, och konceptet upprepades i oktober på en kryssning arrangerad av föreningen Finlands social och hälsa. Under året genomfördes två kampanjer i sociala

medier: #tecknakärlek (i samarbete med medelanskaffningen) och #viitovitsi (teckna en vits) (i samarbete med Teckenspråkiga biblioteket). Med hjälp av evenemangen och kampanjerna fick teckenspråket omfattande positiv synlighet.

Verksamhetsårets aktuella teman, såsom vårdreformen, och förbundets evenemang framträdde

Tina Vihra

starkt i kommunikationens kanaler. I materialproduktionen beaktades också de teckenspråkiga tjänsterna, föreningsverksamheten, sysselsättningsfrågor samt historiens oförrätter. Kommunikationen producerade över 100 nyheter och pressmeddelanden till förbundets webbplats om aktuella frågor. Man ordnade också med information för besökande grupper.

Ett tydligt uppsving kunde noteras i besöksräkningen på webben, vilket visar att evenemangen har hittat sin publik, de upplevs som intressanta och har stora följarskare i de teckenspråkiga gemenskaperna. Evenemanget som återigen lockade de flesta besökarna var webbpartyt som nu arrangerades för femte gången i samband med internationella dövveckan. Tusentals tittare – familjer, kompisgäng eller deltagare i föreningarnas tillställningar – följde med webbpartyt. Konceptet är unikt: teckenspråkiga fick ta del av kollektivt firande på sitt eget språk i form av en livesändning. Evenemanget var samproducerat av förbundets kommunikation, kul-

turproduktion och Teckenspråkiga biblioteket.

Att utveckla dövas tillgång till information är ett av kärnuppgifterna för Dövas Förbund, vilket gör att målet för förbundets kommunikation är betydligt mer vidsträckt än vanlig organisationskommunikation. Under verksamhetsåret producerades sammanlagt 36 teckenspråkiga webbnyheter på finska eller svenska för att ge bakgrund till olika händelser. De intressantaste nyheterna handlade om sysselsättningsfrågor, kulturdagarna och förbundsmötets resolution. Förbundet producerade också rikligt med teckenspråkigt material till webbplatsen i övrigt. På nätet gjordes också flera livesändningar under verksamhetsåret.

Olika teman kring intressebevakning var aktuella också i fem, vloggar/bloggar, av vilka en gjordes på svenska. Bloggarnas popularitet nästan fördubblades jämfört med året innan. Enligt förbundets kundenkät har den teckenspråkiga kommunikationen stärkt mottagarnas identitet; döva kunder uppfattar sig som en del av den teckenspråk-

kiga gemenskapen. Även tillgången till information om bland annat samhälleliga frågor förbättrades.

Utgående från responsen gjordes förändringar på webbplatsen under verksamhetsåret, bland annat det visuella uttrycket gjordes fräschare. Aktuella händelser lyftes fram bättre, och man strävade också efter att minska antalet onödiga klick. Omläggningen var lyckad och till exempel användningsgraden av händelsekalendern ökade avsevärt (en ökning på ca 240 % jämfört med året innan).

Förbundet samarbetade med Suomi.fi-redaktionen för att utveckla det teckenspråkiga innehållet och informera målgruppen. Förbundet gav också konsult hjälp till bland annat social- och hälsovårdsministeriet, FPA, statsrådet och Förbundet för mänskliga rättigheter i produktionen av teckenspråkiga direktsändningar och webbmaterial. Kommunikationen hade en konsultroll också i Elisav ShedHelsinki-stiftelsens barnmusikal som för första gången tolkades på teckenspråk.

Ståuppkomikern Gavin Lilley var värd för internationella dövveckans webbparty.

Amika Posti

DÖVAS TIDSKRIFT

Dövas tidskrift kom ut med fyra nummer under året, och tidningens upplaga var 993 ex. En del av tidningen översattes av tradition också till svenska. I början av året gjordes en läsarenkät, som besvarades av 64 läsare. Nästan 70 procent sade att de hade fått kamratstöd av artiklarna som berättade om andra teckenspråkigas liv. Många upplevde tidningen som dövas egen tidskrift och en viktig informationskälla. Den finskspråkiga Facebook-gruppen Kuurojen lehti, som startades i januari, fick nästan 500 medlemmar på ett år. Gruppen har gett alla intresserade ett gemensamt forum för att delta i diskussioner och påverka tidningens innehåll.

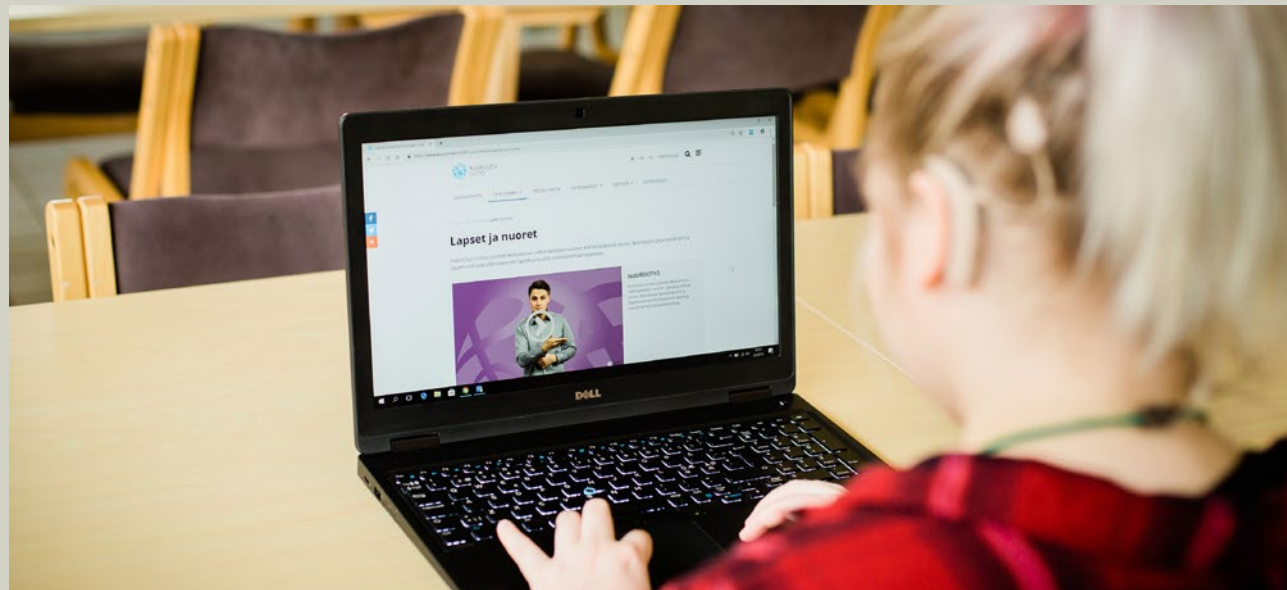
DÖVAS VIDEO

Dövas video är förbundets teckenspråkiga videotjänst och "varumärke", som har specialiserat sig på programverksamhet och produktion av innehåll som utvecklar dövas tillgång till information. De teckenspråkiga programmen, som prenumeranterna betalar en månadsavgift för, publiceras i kundkanalen eller postas som dvd. Under verksamhetsåret hade tjänsten 490 kunder som fick 30 minuter program i månaden. I det ingick intervjuer, samhälleliga ämnen och sammandrag av årets viktigaste händelser. Med programbidrag från utrikesministeriets Europainformation producerades ett fördjupande program om brexit och dess verkningar för dövsamhället. Dövas video deltog också i ett europeiskt möte för producenter av teckenspråkiga program.

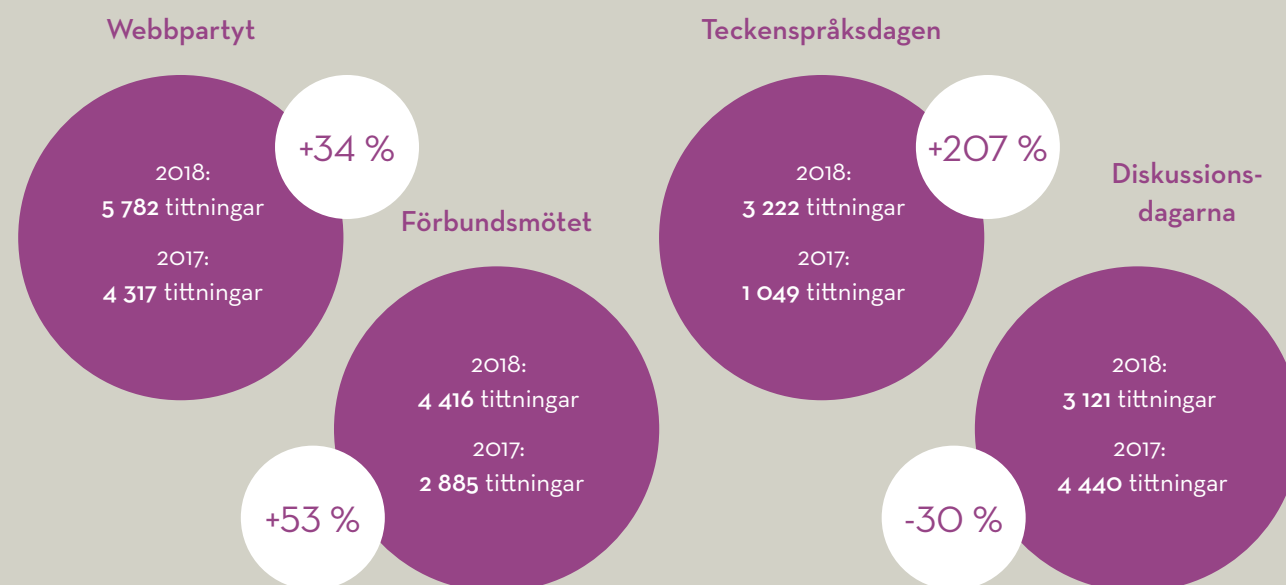
Tina Vihra

Oförrätter mot teckenspråkiga i historien, till exempel tvångsterilisationer, förbud mot att använda sitt eget språk och annan illabehandling, var också på ett mera allmänt plan ett aktuellt tema som under året behandlades i stor omfattning i de olika kanalerna för förbundets kommunikation. Förbundet för mänskliga rättigheter arrangerade en gemensam diskussion om ämnet för olika minoriteter och i slutet av året ordnade även förbundet ett eget seminarium på temat som väckte stort intresse och mycket diskussion i dövgemenskapen.

Heidi Kaivisto Robertson

Antalet sessioner på webbplatserna var cirka 162 000 under verksamhetsåret. Det här var något mindre än året innan (-15 %), liksom också antalet unika användare (-9 %). Statistiken 2017 påverkades av kampanjen Hela Finland tecknar. Huvudsidan på Facebook hade 4525 gillare i slutet av året; uppgången från året innan var cirka 8 %. Twitterkontot hade cirka 220 följare i slutet av året. Dövas tidskrifts nya Facebook-grupp fick nästan 500 följare under året.

Teckenspråkig frivilligverksamhet

Genom den teckenspråkiga frivilligverksamheten Viva förbygger vi utslagning och ensamhet och stöder kundernas delaktighet i samhället. Kunderna är döva, hörselnedsatta och dövblinda i alla åldrar som använder teckenspråk och behöver stöd. Viva-stödpersonerna kan teckenspråk och har fått utbildning i frivilligverksamhet.

Under året har 32 kunder haft en Viva-stödperson (2017: 25). I slutet av året köade 27 personer (2017:14) för att få en egen stödperson. Att beta av köerna har varit ett av huvudmålen under de senaste åren och därför har man styrt resurser till utbildning av nya stödpersoner.

Under året ordnades en stödpersonskurs som resulterade i sex nya stödpersoner. Tre kunder fick stöd av

dem redan i fjol. I de 18 evenemang i Vanda som frivilliga organiserade inom olotila-verksamheten deltog 75 kunder.

Det är mest män som står i kö, en del av dem invandrare. Det har visat sig svårt att hitta manliga stödpersoner. En del av dem i kö bor i trakter, där det inte finns stödpersoner, och de har inte velat ha en stödperson på distans. Ibland har det inte gått att ordna med en sådan på grund av att tekniken saknas.

För stödpersonerna ordnades också vidareutbildning, i vilken 15 personer deltog. Enligt responsen gav kursen styrka åt deltagarna: de gemensamma samtalen och växelverkan hjälpte dem att orka och motiverade dem att fortsätta med frivilligarbetet.

Genom Vivas verksamhet har många kunder fått en frivillig stödperson, en vän, som har kunnat lindra ensamheten och ofta också isoleringen. Kunderna har till exempel tagit mod till sig och sökt kontakt med människor utanför det egna hemmet och gett sig ut. Enligt en enkät bland Vivas frivilliga stödpersoner upplevs verksamheten som ytterst viktig och nyttig. De anser att kundernas välbefinnande har ökat och att träffarna med stödpersonen har gett dem mera glädje i livet. De teckenspråkiga träffarna har ökat kundernas växelverkan, vilket har påverkat humöret och hjälpt dem att orka.

Ungdomsarbete

Ungdomsarbetets aktiviteter nådde ut till 281 barn och unga under verksamhetsåret. Aktiviteterna har varit populära och lyckats locka också nya deltagare. Det populäraste evenemanget var ungdomsdagarna som arrangerades i Lahtis 13-14.10 i samarbete med stadens dövförening. Ett 70-tal unga deltog i dagarna och i ungdomsmötet deltog 11 representanter. I samma veva valdes också ett nytt ungdomsutskott, som

sammanträdde tre gånger under året.

Under året arrangerades 12 läger, av vilka en del var samarbetsläger. Lägren hade totalt 127 deltagare. Ungdomarna deltog också aktivt i internationella läger och möten. För ungdomar som bor utspridda runtom i Finland är lägren

Teresa Tainen

Det nordiska juniorlägret arrangerades i Punkaharju i juli.

och aktiviteterna viktiga tillfällen till möten. Barnen får kamratstöd, en teckenspråkig miljö och nya vänner.

- Till de populära lägren hörde:
- Vinterläger för barn 7–12 år
 - Äventyrsfortet-läger 7–12 år
 - Skidresa 13–17 år. I samarbete med SKUL, Hörselförbundet, Dövas servicestiftelse och LapCi.
 - Idrottsläger för unga 12–17 år. I samarbete med SKUL, LapCI, Hörselförbundet och Dövas servicestiftelse
 - Skidresa till norra Sverige. Unga över 18. I samarbete med SKUL.

Enligt responsen är det lätt att delta i lägren, ledarna är kompetenta, lägerprogrammen bra och det känns tryggt att vara på läger. De flesta upplevde att ungdomsarbetet ger dem möjlighet att uttrycka sådant som är viktigt för dem, och lägren

gav dem också många erfarenheter och välgång för det egna livet.

Andra evenemang under året var teckenspråks- och hörselorganisationernas gemensamma picknick och en lillajulsfest för familjer som ordnades tillsammans med kulturproduktionen. Ungdomsarbetet organiserade också en ledarutbildning för ungdomar.

Teckenspråkiga unga deltog aktivt i olika evenemang. I Finland bedrevs samarbete med nätverket Sateenvarjo (paraplyet), som består av organisationerna på hörsel- och teckenspråkssektorn (6 möten) och utomlands representerades teckenspråkiga unga av Kaarina Huovinen, som i egenskap av Finlands ungdomsdelegat deltog i mötet för

FN-konventionen om rättigheter för funktionsnedsatta i New York.

Med stöd av Stea-programmet Platsen är ledig fick ungdomssekreteraren hjälp i sitt arbete av två assistenter i början av året och en i slutet. Ungdomsarbetet besökte fyra skolor och träffade ett 80-tal elever. Information spreds vid olika möten och i sociala medier. Enligt en enkät som ungdomsarbetet gjorde följde 68 % av de svarande med Facebook och Instagram och 55 % följde med förbundets webbplats.

På grund av att undervisnings- och kulturministeriet oväntat upphörde med sitt stöd till förbundets ungdomsverksamhet blev man tvungen att skära ner i verksamhetsårets budget. Alla planerade aktiviteter och läger kunde dock genomföras, en del något förkortade.

Kulturproduktion

Kulturproduktionen organiserar ett mångsidigt teckenspråkigt kulturutbud för alla åldrar. I den teckenspråkiga gemenskapen har kulturevenemangen också en viktig social och inkluderande betydelse.

Årets huvudevenemang var dövas trettionde riksomfattande kultur dagar i Tavastehus 25–27.5. Nya publikrekord noterades då över 1 000 kulturvänner fyllde Vanaja-salen i Verkatehdas till sista plats. Under veckoslutet fick publiken njuta av 20 tävlingsbidrag: teckenspråkigt historieberättande, dans, teater och sketcher. Juryn bestod av Pirkko Johansson, Helena Torboli och Arttu Liikamaa. Även konstalter och konsthantverk ställdes ut.

Kulturdagarna organiserades i samarbete med Finlands Dövas Förbund, Kanta-Hämeen

Pojken och draken blir vänner i föreställningen som sattes upp Ursa Minors teatergrupp Messi.

viittomakieliset rf och Tavastehus stad. Dessutom medverkade 40 frivilliga.

Förutom kulturdagarna arrangerades också andra viktiga teckenspråkiga kulturevenemang:

De traditionella folkdanserna är tillbaka; publiken fick se flera uppvisningar på kulturdagarna.

- Det teckenspråkiga kulturevenemanget HELsign 2018 för hela familjen i Kulturcentret Stoa i Helsingfors 3.3. Evenemanget ordnades för fjärde gången i samarbete med Helsingfors Kulturcentral och Humak. Årets tema var litteratur och på programmet fanns till exempel pop-sånger på teckenspråk. HELsigns program och flertaliga verkstäder har fått positiv respons av deltagarna. Gratisevenemanget lockade omkring 250 besökare.
- Livesändningen av internationella dövveckans webbparty 28.9.2018. En samproduktion mellan förbundets kommunikation och kulturproduktion samt Teckenspråkiga biblioteket. Kulturproduktionen svarade för sändningsgrafiken, artisterna och backstage. Mera information (se kommunikation).
- Teckenspråks- och hörselorga-

nisationernas lillajulsfest för familjer, Ljusa huset 2.12. Juljippot för familjer arrangerades tillsammans med nätverket Paraplyet. Deltagarna var Hörselskadade barns föräldraförbund rf, Finlands Hörselförbund, Kuulo-Auris, Finlands Dövas Förbund, Dövas servicestiftelses Junior-program, LapCI, Satakieli-programmet och Finlands Dövblinda. De trettio första barnen och deras familjemedlemmar, som anlände till festen, fick biljetter till ShedHelsinki barnmusikal "Seikkailu Jouluyönä", donerade av Nokia. Omkring 120 personer deltog i lillajulsfesten.

- Vid sidan av evenemangsproduktionen bedrev kulturproduktionen samarbete med olika nätverk för att bevara och utveckla det teckenspråkiga kulturarvet, till exempel teckenspråks- och hörselorganisationernas gemensamma

nätverk (Paraplyet). Kulturproducenten verkade som ordförande för museiutskottet; utskottet stödde utställningsverksamheten i Dövas museum, som verkar i samband med Arbetarmuseet Werstas. Kulturproduktionen och museet arrangerade tillsammans vernissagen av museets nya utställning Hyvä, paha tekniikka och ett seminarium om oförrätter i historien. I samarbete med Teatteri Totti producerades teckenspråkigt program bland annat till DiDa-festivalen.

- Kulturproduktionen besökte föreningar och skolor för att berätta bland annat om dövas kulturdagar. Information om evenemang spreds också i kanalerna i sociala medier och på förbundets webbplats. Kulturproduktionen hade 826 följare på Facebook och 315 på Instagram.

Netta Koski-Levjoiki

Kursen för CODA-barn i lägercentret Piispala samlade 34 deltagare, vilket var nytt rekord.

Anpassningsverksamhet

Syftet med kurserna, som stöder det sociala välbefinnandet, är att teckenspråkiga i olika åldrar, också familjer, ska få råd och träning på många olika områden i livet. Under verksamhetsåret arrangerades 11 kurser, en av familjekurserna ställdes in på grund av för få sökande.

Sammanlagt 201 personer ansökte om att få delta i kurserna, av vilka 188 valdes ut (2017: 147). Deltagarna i kurserna har för varje år blivit fler.

I kurserna deltog 33 män (2017: 37) och 73 kvinnor (2017: 53). Kvinnodominansen beror delvis på mamma-barn-kursen som är riktad till kvinnor. Även seniorkursen lockade många kvinnliga sökande. Sammanlagt 82 barn (0–17 år) deltog

i CODA- och familjekurserna (2017: 57).

Responsen visade att samtalen med deltagare i samma situation sågs som den viktigaste behållningen av kurserna, de förbättrade deltagarnas självförtroende och de delade erfarenheterna gav dem styrka. En del sade att de fått nya vänner och utbytt kontaktinformation. En del upplevde att det de lärt sig på kursen, till exempel att utträta ärenden på nätet, gjorde vardagen smidigare och ökade handlingsförmågan och tillgången till tjänster i fortsättningen. På familjekurserna ökade familjernas välbefinnande och samtidigt förbättrades också barnens självförtroende, sociala

växelverkan och teckenspråksfärdigheter.

Organiserade
anpassningskurser 2018:

- Värdefullt liv utan arbete-kurs
- Nytt innehåll i min vardag-kurs
- IKT-kurs för vuxna
- CODA-kurs
- Familjekurs och öppen kursdag, i samarbete med Dövas servicestiftelse/Juniorprogrammet
- Vuxen- och familjekurs samt öppen kursdag
- Familjekurs och öppen kursdag
- IKT-kurs för vuxna
- Kvinnokurs
- Seniorkurs
- Mamma-barn-kurs

REGIONARBETE

I regionarbetet (Stea: Ak6) ingår teckenspråkig servicehandledning och it-handledning. Föreningshandledningen som stöder teckenspråkigas samhörighet och delaktighet slogs samman med regionarbetet hösten 2018.

År 2018 var målen för regionarbetet att främja en god vardag för teckenspråkiga och deras närmaste anhöriga som behöver stöd. Förbundet hjälpte också personer som saknar digitala tjänster att klara sig på egen hand. De teckenspråkiga

föreningarnas verksamhet lades om med hjälp av ett föreningsprogram. En ny tjänst var att samordna och fördela Steas medlemsorganisationsbidrag till förbundets medlemsföreningar. Regionarbetet satsade också på rådgivning till barnfamiljerna.

Regionarbetet hade 15 anställda och en direktör. På grund av att Stea-bidraget minskade permitterades de anställda för en månad.

Regionarbetet deltog i teckenspråkiga regionala forum samt

nätverk för landskap och landskapsorganisationer som beredde landskapsreformen. Man påverkade också bland annat i expertgrupper för organisationer och serviceproducenter på hörsel- och teckenspråkssektorn, som medlem i Centralförbundet för barnskyddsdelegation för främjande av delaktighet och i Finlands social och hälsas olika nätverk.

HELENA TORBOLI
DIREKTÖR

Servicehandledning

Servicehandledningen fungerar som ett teckenspråkigt service- och stödnätverk med låg tröskel. Under verksamhetsåret bemötte servicehandledningen 796 kunder i olika åldrar, vid kundmöten, genom distansförbindelser, på hembesök och besök i ämbetsverk (2017: 813 kunder). Handledarna gav hjälp i olika frågor 6044 gånger. De blev kontaktade också av personer som inte ingick i kundregistret.

Utöver det individuella kundarbetet organiserades också gruppverksamhet (8 st/4–8 ggr/år) i områden där det inte fanns förutsättningar för självständig kamratverksamhet på grund av det ringa antalet döva, besvärliga trafikförbindelser eller personliga relationer. Den ambulande klubbverksamhet som hade planerats i Lappland förverkligades inte på grund av resursbrist. Enligt responsen var många kunder lättade över att ha fått hjälp av servicehandledningen.

Alla kunder fick hjälp med sitt problem antingen genast eller efter några träffar, eller så blev de anvisade till en lämplig tjänst. Även myndigheter fick information om teckenspråk och teckenspråkiga. Servicehandledningen samarbetade med förbundets intressebevakning genom att förmedla ”hälsningar från regionerna” och utvecklingsidéer i fråga om tolktjänsterna, 112-nödsms-tjänsten, FPA-taxi och den teckenspråkiga informationen om nödsituationer.

Servicehandledningen har också haft stort inflytande när det gäller tjänsters tillgänglighet; man samarbetade bland annat med FPA och olika sjukvårdsdistrikt i fråga om tolknings- och sms-tjänster. I Helsingfors grundades en dagisgrupp med en anställd som behärskar teckenspråk samt tillgång till tolk. Projektet genomfördes av föräldrarna tillsammans med den ansvariga servicehandledaren.

Servicehandledarna har också gett kunderna stöd och rådgivning i användningen av distanstolkning och digitala tjänster. Behovet för information och tjänster på teckenspråk är stort.

En del av servicehandledningens kunder är förmögna att handla självständigt, andra behöver mycket stöd och kan inte verka självständigt med en tolk. Risken för utslagning är stor hos ensamma äldre och personer som bor avsides. Servicehandledningen bidrog till att öka kundernas trygghetskänsla.

En ny kundgrupp är unga med öronimplantat som vid sidan av finska också använder teckenspråk. Familjerna behöver fortfarande mycket information, och därför har två av servicehandledarna koncentrerat sig på barns och ungdomars ärenden.

It-handledning

It-handledningen hjälpte 320 kunder i olika delar av Finland under verksamhetsåret. Ambitionen var att alla kunder, oberoende av var de bor, ska kunna hålla kontakt med andra teckenspråkiga, delta och få information på sitt eget språk och kunna sköta sina ärenden så självständigt som möjligt med hjälp av distansförbindelser och digitala tjänster.

Handledarna träffade kunder både i deras hem, på distans och på mottagningen. Kunderna fick också stöd då de skulle köpa teknik. Handledarna kunde hjälpa i nästan alla fall, med undantag för några personer som bodde långt borta och

vars ärenden inte gick att uträtta på distans. Ibland var kön lång men de andra regionanställda bidrog med stöd vid sidan av sina egna arbetsuppgifter.

År 2017 utbildades sex frivilliga it-kamrathandledare och ungefär för hälften av dem kom verksamheten bra i gång 2018. Dessutom ordnades it-handledning i smågrupper i Rovaniemi, Jyväskylä, Borgå, Kervo och Vanda. It-handledarna gav också personlig rådgivning i seniorklubben i Helsingfors och digitalklubben i Björneborg. Handledarna hade sammanlagt kring 350 träffar med enskilda kunder, av vilka omkring

30 % var nya. Man provade också på handledning på distans, men ofta behöver handledaren vara på plats hos kunden.

Under verksamhetsåret gjordes tre Youtube-videor om digitala färdigheter och datasäkerhet. I samarbete med förbundets anpassningsträning organiserades dessutom en it-kurs på Härmä rehab. Tack vare förbättrade digitala färdigheter har kunderna möjligheter att välja och besluta i sitt eget liv och kan uträtta sina ärenden självständigt på nätet, vilket bidrar till bättre kontroll över det egna livet.

Föreningshandledning

De viktigaste målgrupperna för föreningshandledning är förbundets medlemsföreningar och deras klubbar samt frivilligaktörer. Under verksamhetsåret låg betoningen på att förankra föreningsprogrammet, prova nya verksamhetsmallar, handledning och rådgivning, utbildning och evenemangsarrangemang samt utveckling av distanstjänsten (föreningskiosken).

Förankringen av föreningsprogrammet inleddes med ett försök med två föreningar (Villmanstrand och Åbo). Försöken att aktivera verksamheten lyckades i testföreningarna och i synnerhet de unga började åta sig förtroendeuppdrag i större utsträckning än förut. Programmet och

försöket presenterades för första gången på medlemsföreningarnas diskussionsdagar i Helsingfors och därefter på en föreningsturné (6 st.) och i samband med regionala forum (ett samarbete mellan dövförbundet, Dövas servicestiftelse och Finlands Dövblinda rf). Under årets gång presenterades föreningsprogrammet också för olika samarbetspartner och myndigheter. I slutet av året hade fem föreningar förbundit sig till programmet.

Under verksamhetsåret gjorde föreningshandledningen sammanlagt 56 föreningsbesök, vid vilka totalt 895 personer var närvarande. Handledarna träffade också allt som allt 132 frivilliga 31 gånger i grupp.

Föreningshandledningen gav handledning och rådgivning på distans: i textform inalles 2191 gånger och som videosamtal totalt 1012 gånger.

Föreningshandledningen organiserade en ekonomikurs (14 deltagare) och en förtroendemannakurs (7 deltagare) samt tre kurser om vegetarisk mat i olika delar av Finland. Det ordnades en fortsättning på föreläsnings- och diskussionsträffarna Bra att veta – trevligt att delta; 14 tillfällen i Uleåborg hade totalt 236 deltagare och ett tillfälle i Kuopio hade 15 deltagare. Vidare organiserades samarbetsevenemang (bl.a. teckenspråksdagen och en fest för att fira de gamlas vecka i Uleåborg). Ekonomi- och förtroen-

demannakursens deltagare uppgav i sin respons att kursen lärt dem att sköta föreningens ekonomi på ett smidigare sätt.

Föreningshandledningen producerade i samarbete med kommunikationen handböcker för föreningsverksamhet, som lades ut på webbplatsen Yhdistyshuone. Handböckerna presenterades på föreningsturnén. Föreningarna fick dessutom handledning i hur de kan använda materialen bland annat på distans. En annan satsning på att utveckla distanstjänsterna var Föreningskiosken, som testades först via Skype och i slutet av året som Facebook Live. Facebook visade sig vara ett populärt medium.

Seniorarbetets uppföljningsgrupp sammanträdde två gånger, och den var också representerad vid det nordiska seniormötet i Danmark. Dövförbundet ingick ett samarbetsavtal med Vänkretsen-verk-

samheten, som drivs av Centralförbundet för de gamlas väl. Avtalet ska utmynna i vänkretsgrupper för ensamma teckenspråkiga seniorer med start 2019.

Föreningarna hade för första gången möjlighet att ansöka om Steas bidrag för medlemsorganisationer via Finlands Dövas Förbund. Föreningshandledarna informerade om bidraget och hjälpte föreningarna med ansökningarna och rapporteringen. Sammanlagt 22 föreningar fick bidrag för sin verksamhet i fjol. Pengarna användes bland annat till att ordna utfärder, barnaktiviteter, kamratstödsträffar och utbildningar. Föreningarna organiserade också aktiviteter i samarbete. Enligt responsen blev föreningarna som erhållit bidrag mer aktiva och fann inre styrka.

Utmaningen i fråga om föreningshandledning är att engagera de yngre generationerna i frivil-

56
föreningsbesök
med sammanlagt
895
deltagare

ligarbetet. På den senaste tiden har man dock med hjälp av föreningsprogrammet lyckats väcka de ungas intresse, men motivationen måste backas upp med regelbundna utbildningar och expertrådgivning med låg tröskel. Vi måste också främja inkluderingen av barnen i den teckenspråkiga gemenskapen; här spelar föreningar och teckenspråkiga aktiviteter en viktig roll.

Betydelsen av en positiv attityd i föreningsverksamheten dryftades i föreningarna i Åbo och Villmanstrand.

Amelia Posti

ADMINISTRATION

Personaladministrationen

Under de senaste åren har personaladministrationen satsat på att få arbetsmiljön och i synnerhet de digitala arbetsredskapen att fungera väl. Man har också utvecklat den interna informationen i samarbete med förbundets kommunikation. På våren togs ett nytt intranät i bruk som intern kommunikationskanal och samlande portal för alla program. Den nya intran kan också användas för personalens växelverkan. Enligt resonsen resonsen var personalen nöjd med att intran är redig och lättillgänglig.

De flesta dokument som styr verksamheten och blanketter som är i bruk fördes in i IMS-systemet. Preliminärt material fördes in i handboken och arbetet fortsätter 2019. Även den övriga organisationens arbete med att skapa eget material och föra in det i IMS kommer att fortsätta som olika processer 2019.

HR-systemet Sympa togs gradvis i bruk under hela året bland annat i fråga om semester- och sjukfrånvarorapportering. Också ett verktyg för utvecklingssamtal togs i användning. Sympa utnyttjades också vid rekrytering. Under 2019 fortsätter man med att föra in förbundets verksamheter i programmet.

Personalens kompetens utvecklades i enlighet med personal- och utbildningsplanen med fokus särskilt på funktionerna i intra och på Office365-programmen. Det utbildningsprojekt som planerats med kommunikationen inleddes med samarbetspartnern Wistec Oy

De anställda inom administrationen ansvarar för ekonomi, personalfrågor och verksamhetens stödtjänster.

på våren och på hösten inleddes närutbildningarna för de anställda inom regionarbetet. Samtidigt öppnades en plattform för nätstudier för personalen. Resonsen på utbildningen har varit övervägande positiv men en helhetsutvärdering är möjlig först då hela personalen genomgått utbildningen.

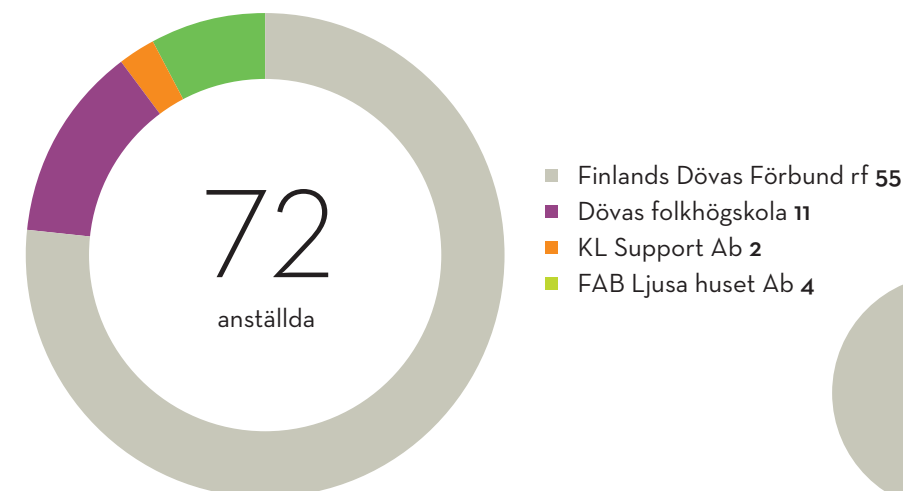
Dataskyddsbeskrivningarna som stipuleras i EU:s dataskyddsdirektiv och gäller kundregistren och personalregistret färdigställdes. Datasäkerheten på praktisk nivå förbättrades genom att säkra dataskyddade förbindelser bland annat med revisionsbyrån och specificera förfarandena för lagring av dokument.

Under verksamhetsåret genomförde förbundet en arbetsplatsutredning i samarbete med företagshälsovården. Den visade att de resursfaktorer som stöder hanteringen av arbetet var klart mer framträdande än de faktorer

Personalens kompetens utvecklades i enlighet med personal- och utbildningsplanen med fokus särskilt på funktionerna i intra och på Office365-programmen.

som stör den. Även om verkningarna av organisationsförändringen fortfarande märktes var de psykosociala riskerna inte längre betydande. Det som framträdde tydligt i utredningen var (med beaktande av arbetsmiljön och personalens åldersstruktur) det statiska arbetet vid dataterminaler och att de anställda rör förhållandevis lite på sig samt har typiska symptom i hållnings- och rörelseorganen. Följaktligen tog arbetarskyddsutskottet upp förebyggandet av de här symptomen till ett utvecklingsmål i företagshälsovårdens handlingsplan för 2018–2022.

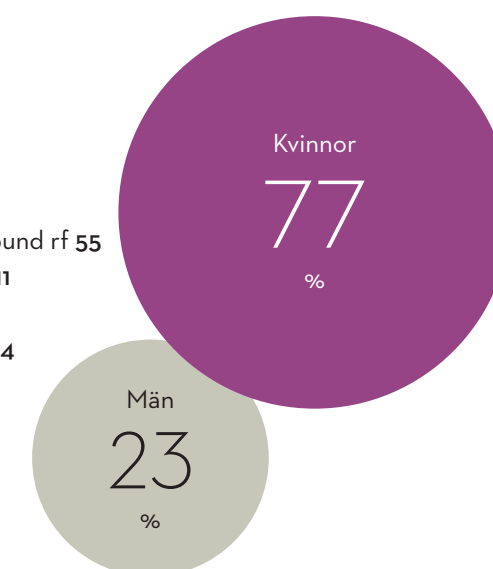
Personalen i Finlands Dövas Förbunds koncern

Andel döva och hörande av personalen 31.12.2018

Personalens könsfördelning

Personalens medellålder

48

Under verksamhetsåret öppnades i samarbete mellan administrationen och kommunikationen ett nytt mobilt intranät. Webbplatsen skapades på plattformen Sharepoint som en del av 365-programmet. Intran fick också en Yammer-diskussionsspalt som användes för glädjande många samtal och information om aktuella ärenden. Den nya intran fick rikligt med positiv feedback av de anställda.

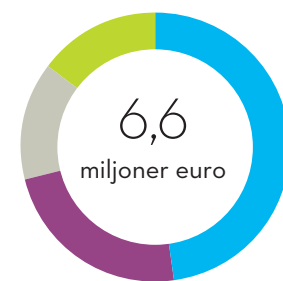
Ekonomi

År 2018 var Finlands Dövas Förbunds intäkter 6,6 miljoner euro och utgifter 6,4 miljoner euro. Resultatet var 0,2 miljoner euro på plus. Motsvarande siffror 2017 var: intäkter 7,1 miljoner, utgifter 6,9 miljoner och resultat 0,16 miljoner euro.

Resultatet för 2018 var bättre än väntat. Intäkterna bestod till största delen av Steas, undervisnings- och kulturministeriets och utrikesministeriets bidrag, statsandelar, medelansaffningens insamlingsintäkter och intäkter av videoproduktionen. Den största utgiftsposten var personalutgifterna på 3,4 miljoner euro. Dövförbundets verksamhet är stabil och förbundet är skuldfritt. Förbundets bokslut innehåller också den självständigt verkande Dövas folkhögskola, som bedriver teckenspråkig utbildningsverksamhet.

Under 2018 och i början av 2019 lades organisationsstrukturen om, då kommunikationsverksamheterna, som erhållit allmänt Stea-understöd,

Finlands Dövas Förbunds intäkter 2018

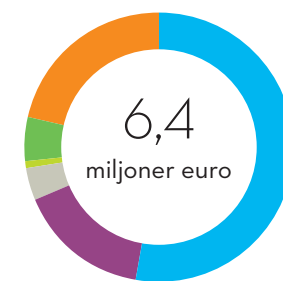

- STEA-bidrag 47,8 %
- Övriga bidrag 23,4 %
- Insamlingsintäkter 14,2 %
- Övriga intäkter 14,6 %

fördes över till processen för kamrattstöd och ekonomi- och personaladministrationen samt assistent-, tolknings- och översättningstjänsterna underställdes verksamhetsledaren.

Det som försvårar planeringen av verksamheten och personalrekryteringen är att de årliga bidragsbesluten kommer först i december eller i början av verksamhetsåret. I december kom ett preliminärt besked om att Steas bidragsanslag AK6 var

Finlands Dövas Förbunds utgifter 2018

- Personalutgifter 52,9 %
- Lokaler och teknik 15,9 %
- Reseutgifter 3,7 %
- Möten och utbildning 1,0 %
- Anskaffningsutgifter 5,1 %
- Övriga utgifter 21,3 %

mindre än planerat för 2019, vilket tvingade Finlands Dövas Förbund att omedelbart inleda samarbetsförhandlingar och minska personalen i verksamheten i fråga.

I slutet av 2018 började förbundet utveckla den ekonomiska rapporteringen, och arbetet fortsätter under 2019. Syftet är att snabbare få fram uppdaterad ekonomisk information till stöd för budgetuppföljningen.

Medelansaffning

År 2018 koncentrerade sig medelansaffningen på att utveckla sina insamlingskanaler, värva nya månatliga donatorer samt att göra Dövas Förbund bättre känt.

Sammanlagt postades åtta upprop om direktmarknadsföring, som av tradition har gett gott resultat. Innehållsmässigt viktiga teman som intresserar donatorerna var intressebevakning, regionarbete samt läger- och kamrattstödsverksamhet.

Som ett led i kampanjarbetet för månadsdonationer lät förbundet göra två telemarknadsföringsinsatser. På våren fokuserades samtalen på svensktalande engångsdonatorer och i augusti vände man sig till dem som gett samtycke till marknadsföring i samband med Finlandsarenan.

Inom den digitala medelansaffningen utfördes ett betydelsefullt utvecklingsarbete. Betalningssätten

på webbplatsen för medelansaffning kompletterades med mobilbetalning, marknadsföringen i sociala medier blev mångsidigare tack vare videokampanjer och sökordsreklamerna utvidgades också till förbundets andra verksamheter.

Marknadsföring vid evenemang som backar upp förbundets synlighet och kampanjer bedrevs i samarbete med förbundets kommunikation. På teckenspråksdagen i februari genomfördes bildkampanjen #tecknakär-

lek. Förbundet deltog dessutom i festivalen Världen i byn i maj och i Finlandsarenan i juli. Kampanjtemat vid evenemangen var den lekfulla tävlingen #viittomabattle (teckentvekampen), det vill säga "sten-papper-sax" på teckenspråk.

Medelansaffningen producerade i samarbete med förbundets utvecklingssamarbete, kommunikation och Teckenspråkiga biblioteket informationsmaterial om biståndsprojektet i Malawi. Materialet utnyttjades i en kampanj i oktober, där det traditionella kampanjbrevet kompletterades med videor i sociala medier.

Medelansaffningen deltog i

kampanjen Ett gott testamente som genomfördes gemensamt av medlemsorganisationerna i Ansvarfullt Donerande rf. Syftet var att öka kännedomen om möjligheten att testamentera medel till organisationer.

I samband med presidentvalet genomfördes insamlingen En liten gest tillsammans med 17 social- och hälsovårdsorganisationer. Sammanlagt 19 av dövförbundets lokala föreningar deltog i insamlingen som inbringade totalt 1,3 miljoner euro.

Ett varmt tack till alla som stött vår verksamhet – ni bidrar till att möjliggöra ett mångformigt och fortsatt teckenspråksarbete.

Medelansaffningens intäkter 2018 / Insamlingsformer

- Månadsdonationer 36 371 €
- En liten gest 17 182 €
- Kampanjer per post 896 004 €
- Telefondonationer 10 050 €
- Sms-donationer 6 054 €
- Donationer på nätet 2 499 €
- Övriga donationer 166 €

Stödtjänster

Tolkningstjänst för teckenspråk

Finlands Dövas Förbunds tolkar förmedlade och producerade tolkningstjänster; tyngdpunkten låg på tolkning av ämnen kring intressebevakning, verksamheten i förbundets organisation och uppdrag som krävde särskilt substanskunskande. Förmedlingen av tolkar och organiseringen av tolkningar kräver i praktiken kontinuerlig kontakt till många olika instanser. Förbundets tolkar förkovrade ständigt sin kompetens till exempel genom utbildning och förmedlade sina nya kunskaper vidare till utomstående tolkar, bland annat genom att utarbeta ett materialpaket som har fått mycket beröm.

Förbundet tog i bruk en förenklad modell för beställning av tolk och kunden får själv välja sättet att göra beställningen. Distanstolkningsarbetet ökade och blev mer varierande.

Dövförbundets tolkar förmedlade totalt 727 beställningar av tolkning. De förmedlade tolkningsuppdragen utgjorde sammanlagt 4190 timmar. Under 2018 kunde man täcka 29 % (1232 h) av hela tolkningsbehovet med förbundets resurser, 70 % (2926 h) med FPA:s resurser och 1 % (32 h) med köptjänster.

Tolkningstjänsten gav också konsult hjälp till företrädare för ministerier, organ eller andra motsvarande instanser när det handlade om att organisera tolkningar. Andra samarbetspartner var teckenspråkiga gemenskapens medlemmar, serviceproducenter i tolkningsbranschen och förbundets övriga intressegrupper.

Översättningstjänst

De svenskspråkiga dövas tillgång till information och möjligheter att delta säkerställdes via förbundets

egen översättningstjänst (80 %) som producerade material på svenska för förbundets olika mediekanaler och föreningarna. Översättningarna handlade om såväl allmänt viktiga samhällsämnen som teman som specifikt berör döva. Dessutom översattes allt marknadsföringsmaterial för medelansaffning. Förbundet informerade också om evenemang och kultur på det andra inhemska.

På förbundets webbplats fanns det utöver översatta nyheter också egen nyhetsproduktion i liten skala på svenska. I varje nummer av Dövas tidskrift ingick cirka 12 sidor på svenska. Finlandssvenska dövas deltagande i beslutsfattandet säkerställdes bland annat med hjälp av att tillhandahålla förbundsmötesmaterial på svenska.

Anika Posti

Representanterna gjorde olika grupparbeten där de funderade på betydelsen av en positiv attityd i föreningarnas verksamhet och bollade med olika idéer för att stärka verksamheten.

79,2
%

Av svarsgivarna upplevde att de kan dela erfarenheter med andra.

100
%

Diskussionsdagarna gav alla deltagare glädje och stimulans.

95,8
%

Av deltagarna sade att de kan använda informationen de fått i sin föreningsverksamhet.

Diskussionsdagarna på förbunds nivå 2018 arrangerades i Ljusa huset i Helsingfors. I dem deltog 34 representanter från 23 av förbundets medlemsföreningar. Enligt deltagarresponsen var dagarna lyckade.

Assistenttjänster

Det främsta syftet med assistenternas arbete under året var att planera, organisera och effektivt genomföra ledningsgruppens och styrelsens möten. Ledningsgruppen sammanträdde 34 gånger, styrelsen 7 gånger. Assistenterna ansvarade också för planeringen och genomförandet av förbundsmötet och

diskussionsdagarna. Kundenkäterna visade på en allmän tillfredsställelse med programmet och arrangemangen vid diskussionsdagarna 2018. De svarande berömde också förbundsmötets förfaranden och dagordning och ansåg att de var lyckade.

Utöver att organisera möten och evenemang ingick det i assistentar-

betet att stödja verksamhetsledarens arbete. Assistenterna verkade vid behov också som utbildare i användningen av olika program (t.ex. systemet för arbetstidsredovisning Timecon, IMS och Netvisor). Till stödtjänsterna hörde också att förvalta olika arkiv och kund-, prenumerant- och föreningsregister (KILTA och Netvisor).

LEDNINGSGRUPPEN OCH FÖRTROENDEORGANISATIONEN 2018

Förbundsmötet

Anika Posti

Förbundsmötets deltagare samlades för den traditionella gruppbilden.

Finlands Dövas Förbunds förbundsmöte sammanträdde i Lahtis 9.6.2018. På mötet företrädde 32 dövföreningar av sammanlagt 46 delegater.

Förbundsmötet krävde i sin resolution att man i Finland upprättar fem teckenspråkiga kompetenscentrum för att garantera teckenspråkigas rättigheter, avseende såväl

språk som funktionsnedsättning. De teckenspråkiga kompetenscentrumen skulle koordinera ordnandet av hälsovårdstjänster i landskapens samarbetsområden och även sköta kundserviceuppgifter på teckenspråk. För att i reformen trygga dövas, dövblindas och andra teckenspråkiga gruppers delaktighet och möjligheter att påverka borde

också ett uppföljnings- och utvecklingsorgan inrättas vid varje teckenspråkigt kompetenscentrum.

Av medlemsföreningarna hade Åbo Dövas Förening gjort en framställning med förslag att byta förbundets namn till Viittomakielinen Liitto ry (teckenspråkiga förbundet rf). Framställningen fick dock inget stöd.

Styrelsen

Annikka Posti

Förbundets styrelse fick en ny medlem i juni.

Styrelsen i Finlands Dövas Förbund sammanträdde fem gånger under verksamhetsåret. Därutöver hölls två e-postmöten.

Förbundsötet i juni omvalde av de avgående medlemmarna hum. kand. Cecilia Hanhikoski från Helsingfors och verkställande direktör Jari Malkamäki från Tammerfors och som ny medlem Joonas Lehtimäki från Åbo. Medieföretagare Salla Fagerström avgick från styrelsen.

Dövförbundets styrelseordförande var specialläraren, ped. mag. Jaana Aaltonen från Åbo och vice ordförande Jari Malkamäki. De övriga styrelsemedlemmarna var kockstuderande Jarkko Helminen från Reso, gymnasie-eleven Rami Kiiskinen från Helsingfors, bowlinghalls-skötare Bror-Erik Majors från Vasa, socionom (YH) Arja Peltokorpi från Uleåborg och doktorand, ped. mag. Nina Sivunen från Jyväskylä och frilansskådespelaren Ronja Tammisara från Sastmola.

Ledningsgruppen

Heidi Kivistö Robertson

Laura Pajunen, Markku Jokinen, Kaisa Alanne och Helena Torboli

Ledningsgruppen bestod fram till halva verksamhetspe-rioden av Kaisa Alanne, direktör för processen Intres-sebevakning, livslångt lärande och sysselsättning, Raija Jokila, direktör för processen Administration och kom-munikation, Laura Pajunen, direktör för processen Stärkt kamrat- och frivilligverksamhet, Helena Torboli, direktör för processen Stöd av kundens verksamhetsförutsätt-ningar samt verksamhetsledare Markku Jokinen. Efter att direktör Raija Jokila övergått i en annan arbetsgiva-res tjänst lades organisationen om i slutet av året så att direktörernas ansvarsområden ändrades och den ena direktörsposten lämnades obesatt.

Representation 2018

- Abilis-stiftelsen
- Arbetarnas museiförening rf
- Aspa-stiftelsen
- Bibliotekskanalen.fi
- Centralförbundet för barnskydd
- Centralförbundet för de gamlas väl rf
- Centralförbundet för folkligt nordiskt samarbete
- Delegationen för språkärenden
- DFA-verkosto
- Dövas Nordiska Råd (DNR)
- Dövas Nordiska Ungdomsråd (DNUR)
- Dövas folkhögskola
- Dövas Servicestiftelse
- En liten gest
- European Deaf Students' Union (EDSU)
- European Society for Mental Health and Deafness
- European Union of the Deaf (EUD)
- EUD:s IKT-grupp
- European Union of the Deaf Youth (EUDY)
- FDPI ry
- Finlands folkhögskoleförening
- Finlands ungdomssamarbete Allians
- Fimeas arbetsgrupp för utveckling av läkemedelsinformation för läkemedelsanvändarna
- FINSE (Finlands nätverk för stödd sysselsättning)
- Fastighets Ab Ljusa huset
- Handikappforum
- Handikapporganisationernas kvinnonätverk
- Handikapporganisationernas ungdomsarbetsgrupp VNY
- Humanistista yrkeshögskolan
- Hörsselförbundet rf

- Institutet för de inhemska språken
- Jyväskylä universitet/Teckenspråkscentret
- Kyrkostyrelsen
- KL-Support Oy
- Kulturföreningen Finlands EUCREA ry
- Kultur ger hälsa och välfärd-nätverket
- Kvinnoorganisationernas centralförbund
- Människorättscentret
- Mänskliga rättigheter i utrikespolitiken
- Nordisk Audiologisk Selskab
- Nordens välfärdscenter NVC
- Nordiskt nätverk för språkvårdare i teckenspråk
- Pohjola-Norden
- Reilu Palvelu ry
- Riksdagens samarbetsgrupp för handikappärenden (VAMYT)
- Riksdagens nätverk för teckenspråken
- Riksomfattande handikapprådet VANE
- Rådet för specialbiblioteken
- Satakieliohjelma
- Sateenvarjoverkosto

- Samverkan inom funktionsnedsättning rf
- Stödstiftelsen för funktionshindrade barn och ungdomar
- Selkokeskus-delegationen
- Skattebetalarnas centralförbund
- Sininauhaliitto
- Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA)
- Sosiaalialan Työntajaja ja Toimialaliitto
- SOSTE, Finlands social och hälsa rf
- SOVATEK-stiftelsen
- Statens ungdomsråd (Nuora)
- Suomen audiologian yhdistys -
- Finlands audiologiska förening ry
- Suomi.fi-portalens användargrupp
- Tidskrifternas förbund
- Tolkverksamhetens samarbetsgrupp
- Utbildningsstyrelsen
- VATES-stiftelsen
- World Federation of the Deaf WFD
- WFD Youth Section WFDYS
- Yritystäl-projektet (Invalidförbundet)

Utskotten 2018

- Internationella utskottet
- Ungdomsutskottet 2018-2019
- Arbetsgruppen för uppföljning av seniorarbetet 2018
- Arrangörskommittén för kulturdagarna 2018
- Museiutskottet
- VIVA - kontaktpersongruppen (teckenspråkig frivilligverksamhet)

- Föreningsprogrammets styrgrupp (pilotgrupp)
- MIEPÄ-gruppen (mentalsvårds- och missbrukarbete)
- Redaktionsrådet för Dövas tidskrift
- Arbetskyddskommissionen 2017-2018

DÖVAS FOLKHÖGSKOLA

Utbildningen för invandrare på Dövas högskola fortsätter att öka. År 2018 hade nästan alla studerande på linjerna invandrarbakgrund. Det har redan en längre tid funnits en linje för döva invandrare och som ett nyare inslag undervisning i finska för hörande invandrare, som har kommit bra i gång.

På hösten inrättades en utbildningslinje för unga döva invandrare med stöd av ungdomsgarantins studiesedelunderstöd (86 400 euro). Den här gruppen är, beroende på färdighetsnivå, delvis integrerad i invandrarundervisningen. Med hjälp av finansieringen, som täcker alla studieutgifter, kan åtta studerande fortsätta åtminstone till våren 2020. Situationen i fråga om studieavgifter har också i övrigt blivit lättare; för merparten av invandrarerna har studierna upptagits i deras integrationsplan, vilket ger en statsandel på 100 %. För dem som betalar studieavgift har skolan också kunnat täcka en del eller hela avgiften med studiesedelunderstöd.

Teckenspråkslinjen för hörande har varit snävare än förut, både med avseende på antalet deltagare och längd. För ivriga studerande har skolan dock kunnat organisera en studiestig i teckenspråk som är mer omfattande än bara grunderna, med undervisning delvis tillsammans med döva studerande. Den teckenspråkiga kursverksamheten har

haft tillräckligt många deltagare. På senhösten arrangerades en gratis veckoslutskurs i teckenspråk, som lockade nästan hundra deltagare. Det här hoppas man att ska ge en skjuts också för kommande kurser i teckenspråk.

I den övriga kursverksamheten har fokus varit på vanliga arbetande döva: skolan har ordnat kortkurser i allt från olika länders teckenspråk till exempelvis svampkänedom. Ambitionen har varit att sänka tröskeln för alla döva att delta i folkhögskolans kurser och att ge nya kursidéer. När det gäller kortkurserna har åldersspannet varit glädjande stort: såväl barn som seniorer har deltagit i dem. Skolan har också organiserat några samarbetskurser med olika organisationer, som till exempel en kurs i fyra delar om grunderna i dövblindarbete. Det här var redan den andra

kursen i samarbete med föreningen Finlands dövblinda.

Den totala mängden undervisning låg kvar på nästan samma nivå som under tidigare år. Den undervisning som genomförs med specialbidrag påverkar i viss mån utfallet av statsandelsberättigade studier, men även den här undervisningen fyllde folkhögskolans kvot.

Lokalarrangemangen fortsatte också 2018. Till följd av omorganisering av lokalerna i Ljusa huset flyttade folkhögskolans kontor till nya trivsamma lokaler, granne med Dövas Förbunds bibliotek. Rummen i folkhögskolans internatflygel har varit uthyrda, men hyresgästen sade upp avtalet i slutet av året.

ISA BIESE
REKTOR

Hanna Niskanen-Di Renzo

Invandrarutbildningen är folkhögskolans populäraste linje.

KONCERNBOLAGEN

Fastighets Ab Vita huset är samägt av Finlands Dövas Förbund, Finska hörsselförbundet, Dövas servicestiftelse och Hörselskadade Barns Föräldraförbund.

Finlands Dövas Förbunds koncern består av Finlands Dövas Förbund, KL Support Ab (andel 100 %), Fastighets Ab Ljusa huset (andel 54,8 %) samt delägda bolaget Humanistiska yrkeshögskolan Humak (andel 28,6 %).

Koncernens intäkter var 7,6 miljoner euro och resultatet uppvisade ett plus på 0,39 miljoner euro.

KL Support Ab fortsätter uthyrningen av texttelefoner. Bolagets omsättning var 0,2 miljoner euro och resultatet uppvisade ett plus på 69 000 euro.

Fastighets Ab Ljusa husets omsättning var 1,4 miljoner euro och resultatet -78 000 euro (förlust). Fastighets Ab Ljusa huset tillhandahåller IKT- och fastighetstjänster till de organisationer och intressegrupper som verkar i huset.

År 2018 påbörjades i Fastighets Ab Ljusa huset en storskalig process för att effektivisera kostnaderna och planeringen av en omfattande totalrenovering.

Koncernens intäkter var 7,6 miljoner euro och resultatet uppvisade ett plus på 0,39 miljoner euro.

Finlands Dövas Förbund rf:s medlemsföreningar 2018

		GRUNDAD	MEDLEMSANTAL 2018
Borgå Nejdens Döva - Porvoon Seudun Kuurot ry	1	1982	36
Espoon Viittomakieliset ry	1	1974	105
Etelä-Karjalan Kuurot ry	1	1908	54
Finlandssvenska Teckenspråkiga rf	1	2002	165
Helsingin Kuurojen Yhdistys - Helsingfors Dövas Förening ry	1	1895	363
Kanta-Hämeen Viittomakieliset ry	1	1924	51
Itä-Savon Kuurot ry	1	1945	30
Pietarsaaren Seudun Kuurot Ry, Jakobstads Nejdens Döva rf	1	1923	24
Jyväskylän Kuurojen Yhdistys ry	1	1907	131
Jämsänjokilaakson Kuurot ry	1	1981	39
Keski-Uudenmaan Kuurot ry	1	1941	43
Kokkolanseudun Viittomakieliset ry	1	1929	15
Kotkan Kuurojen Yhdistys ry	1	1907	28
Kouvolan Kuurot ry	1	1949	31
Kuopion Kuurojenyhdistys ry	1	1909	56
Kuurojen Vanhempien Kuulevien Lasten Yhdistys ry	1	1996	91
Lahden Kuurojen Yhdistys ry	1	1930	74
Mikkelin Kuurojenyhdistys ry	1	1937	41
Oulun Kuurojenyhdistys ry	1	1932	108
Pohjois-Karjalan Kuurot ry	1	1942	45
Porin Kuurojenyhdistys ry	1	1924	58
Raisio Seudun Viittomakieliset ry	1	2005	70
Rauman Seudun Kuurot ry	1	1941	30
Riihimäen Kuurot ry	1	1949	44
Rovaniemen Viittomakieliset ry	1	1949	20
Seinäjoen Seudun Kuurot ry	1	1929	53
Tammerssign ry	1	2009	40
Tampereen Viittomakieliset ry	1	1898	108
Turun Kuurojen Yhdistys Ry, Åbo Dövas Förening rf	1	1886	276
Uudenkaupungin Seudun Kuurot ry	1	1949	28
Vaasan Kuurojen Yhdistys Ry, Vasa Dövas Förening rf	1	1897	65
Vantaan Kuurot - Vanda Döva ry	1	1979	119
Viito! ry	1	2006	46
Viittovat Perheet ry	1	2004	15
Woikkiksen Viittomakieliset ry	1	2004	18
Kuurojen Kalaliitto ry	1	1979	97
Kuurojen Eläkejärjestö ry	1	2013	36
Turun Kuurojen Sateenkaariteatteriyhdistys ry	1	1994	31
Suomen Kuurojen Urheiluliitto ry	1	1920	1 050
	39		3 734

FINLANDS
DÖVAS
FÖRBUND

Finlands Dövas Förbund rf
PB 57, 00401 Helsingfors
T. 09 58031
www.kuurojenliitto.fi